

Община Варна	Весела Величкова, водещ финансов анализатор v.velichkova@bcra-bg.com
	Делян Пехливанов, финансов анализатор d.pehlivanov@bcra-bg.com
	Николета Колева, финансов анализатор n.koleva@bcra-bg.com

	Мониторинг* 18.11.2014г.	Актуализация 3.6.2015г.
Кредитен рейтинг на община Варна		
Дългосрочен кредитен рейтинг:	BBB-	BBB-
Перспектива:	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен кредитен рейтинг:	A-3	A-3
Дългосрочен рейтинг по национална скала	AA- (BG)	AA (BG)
Перспектива:	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала:	A-1+ (BG)	A-1+ (BG)

*За да се запознаете с пълната рейтингова история, вижте таблицата в края на документа

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) агенции, без териториални или други ограничения.

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) присъжда на община Варна следните рейтинги:

- **Дългосрочен кредитен рейтинг BBB-, перспектива: стабилна, краткосрочен кредитен рейтинг A-3;**
- **Дългосрочен рейтинг по национална скала AA (BG), перспектива: стабилна, краткосрочен рейтинг по национална скала A-1+ (BG).**

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община (http://www.bcra-bg.com/files/file_318.pdf).

За изработването на кредитния доклад и присъждането на кредитен рейтинг е използвана информация от оценяваната

община, Министерство на финансите, Национален Статистически Институт, Агенция по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

През 2014г. страната се характеризира с политическа нестабилност. За последните две години (2013 и 2014г.) на власт е 5-то за периода правителство, като от предходните четири правителства две предсрочно прекратяват мандатите си, а другите две са служебни. Наблюдава се бавно и колебливо възстановяване на икономиката, силно зависимо от обема на износа (основно от темповете на възстановяване на икономиката на ЕС), нарастваща безработица, ниско вътрешно потребление и инвестиционна активност.

За последните две години (2013 и 2014г.) населението на община Варна бележи нарастване, като ръстът за 2014г. е значително по-нисък спрямо отчетения за предходната година, но все пак е по-благоприятен, съпоставен с продължителния спад на населението в страната като цяло. Делът на трудоспособното население на Варна спада през изминалата година, като подобно движение се забелязва и за България. Въпреки това негативно развитие обаче структурата на населението в общината остава благоприятна – делът на населението под трудоспособна



CREDIT RATING AGENCY

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Община Варна

Кредитен рейтинг*: BVB- / A-3

Перспектива: Стабилна

Национален рейтинг: AA (BG) / A-1+ (BG)

Перспектива: Стабилна

3.6.2015г.

Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

възраст се запазва по-висок от средния за страната, като същото се отнася и за населението в трудоспособна възраст.

По данни на НСИ коефициентът на безработица за област Варна за 2014г. (8.7%) е по-нисък от средния за страната (11.4%) и отчита спад спрямо 2013г., когато е бил 13.7%, при среден за страната 12.9%.

През 2013г. се запазва възходящата тенденция в произведената продукция от предприятията в общината, започнала след 2010г., като за последната година се наблюдава значително повишение - 33.5% спрямо 2013г. Най-големи ръстове се наблюдават в Преработвателната промишленост (180.1%) и Селско, горско и рибно стопанство (160.0%). Налице са и известни промени в структурата на произведената продукция: най-голям дял заема преработващата промишленост (22.0%, при 10.5% за 2012г.), докато дялът на строителството, който е бил доминиращ за 2012г., спада през 2013г. (на 13.9%, при 17.2% за 2012г.), но остава сред значимите сектори.

През 2013г. инвестициите в ДМА на предприятията в общината нарастват със значително по-голям темп (52.5%) спрямо предходните няколко години, и са насочени най-вече в секторите на преработващата промишленост, строителството, търговията и хотелиерството и ресторантьорството. Общият финансов резултат, генериран от предприятията в общината през 2013г., бележи годишен ръст (4.8%), който обаче е по-малък спрямо предходната година (17.6%).

През 2014г. община Варна отчита положителен резултат от оперативна дейност в размер на 24 089 хил.лв., който е приблизително на нивото от предходната година (24 333 хил.лв.). Резултатът от инвестиционна дейност е отрицателен, но по-малък по абсолютна стойност от 2013г. главно заради по-ниски капиталови разходи и увеличена капиталова субсидия. Излишъкът от оперативна дейност напълно покрива дефицита от инвестиционна дейност и нетният паричен поток е положителен, в размер на 18 702 хил.лв., представляващ 13.7% от приходите за местни дейности.

Приходите за местни дейности на община Варна нарастват през 2014г. с 11.8%, докато

ръстът при собствените приходи е 6.4%. Делът на собствените приходи в приходите за местни дейности (88.8%) е по-нисък от 2013г. (93.2%) поради по-високия размер на субсидиите и трансферите. Повишението при данъчните приходи възлиза на 10.9% и е основно по линия на увеличение на приходите по данък при придобиване на имуществва (ръст 42.5%). За втора поредна година се понижават постъпленията от туристическия данък, като спадът за 2014г. е 8.5%.

Неданъчните приходи нарастват слабо (0.8%), като остават доминирани от таксите (66.9% дял). Постъпленията от такси от своя страна отчитат спад от 0.9% на годишна база, главно по линия на основното перо – такса битови отпадъци, при която е налице спад от 1.8%. Съществено увеличение е налице при приходите от продажба на общинска собственост – 49.3%, но въпреки това размерът им остава по-нисък от отчетения през периода 2009-2011г. и особено спрямо 2012г.

Текущите разходи за местни дейности и дофинансиране на държавните се повишават със 7.7% на годишна база, като в т.ч. ръстът на основното перо – издръжката – е 4.1%. При разходите за лихви е налице намаление от 16.3% спрямо 2013г. Капиталовите разходи на община Варна през 2014г. се понижават с 26.1% до 20 275 хил.лв.

Структурата на разходите по функции на община Варна не търпи съществени промени през 2014г. С най-висок дял се запазват разходите за благоустрояване, въпреки спада в дела им със 7.8 п.п. до 40.6%, което е най-ниското му равнище за последните пет години. Понижението е главно за сметка на разходите за образование, чийто дял нараства до 15.6% (10.9% за 2013г.) и отбрана и сигурност (5.4% за 2014г., при 1.9% за 2013г.).

Положителен фактор представлява големият ръст на текущите разходи за образование (40.0%), които достигат рекордно високо ниво от 16 588 хил.лв. С най-голяма тежест остава издръжката на детските градини (87.8%), при която повишението е със сходен темп. Сравнително големи в исторически план са и инвестициите по функцията – 1 679 хил.лв., включващи главно ремонтни дейности с разнообразен характер за детските градини и училищата.

БАКР - АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Община Варна

Кредитен рейтинг*: BVB- / A-3

Перспектива: Стабилна

Национален рейтинг: AA (BG) / A-1+ (BG)

Перспектива: Стабилна

3.6.2015г.

Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363

www.bcra-bg.com

Текущите разходи за благоустройство са сравнително стабилни през последните години. През 2014г. размерът им е 33 228 хил.лв., след годишен ръст от 3.7%. Основната част (66.0%) продължава да се разходва за чистотата, чиято издръжка обаче намалява за трета поредна година (2.3% годишен спад за 2014г.). Капиталовите разходи по функцията са волитални, като през последната година отбелязват спад от 35.7% и стойността им е 14 412 хил.лв. Сред най-значимите за общината проекти е "Реконструкция и модернизация на ПСОВ-Варна - втори етап и изграждане на канализационна помпена станция "Акациите", гр. Варна" по ОП „Околна среда“ с общ бюджет 41 091 хил.лв. и срок на изпълнение март 2016г.

Изграждането на регионалното депо за битови отпадъци при с. Вълген е забавено по линия на проблеми с отчуждителни процедури на имоти. Водеща на проекта е община Аксаково, а депото ще се използва и от общините Варна и Белослав. Проектът следва да бъде приключен в края на октомври 2015г.

Продължава изпълнението на проекта за интегриран градски транспорт по ОП „Регионално развитие“, стартиран през 2012г. и с общ бюджет 114 438 хил.лв. Срокът на изпълнение е юли 2015г., но дейностите търпят забавяне и през август 2014г. общината е поискала удължаване на срока за изпълнение с 4 месеца.

Положителен фактор представлява повишеният дял на финансирането на капиталовата програма на община Варна със средства по европейски програми: ако през 2013г. той е 42.5%, то през 2014г. достига 68.3%.

През периода на актуализация не са настъпили съществени промени по отношение позицията на Варна в сравнителен план по избрани показатели спрямо средното им равнище за страната, за общините областни центрове, както и спрямо община Бургас (като община със сходен профил). Община Варна се позиционира по-добре в сравнение с двете групи общини и близо до община Бургас.

През периода на актуализация кмет на община Варна е Иван Портних (ПП ГЕРБ) с мандат до есента на 2015г. През последната година са извършени някои промени в административната и организационна структура на общината.

Стартирани са два нови сайта - www.live.varna.bg и www.visit.varna.bg.

БАКР изготвя финансова прогноза на общината за периода 2015-2018г. Получените резултати показват, че при развитие, сходно с прогнозираното, Варна ще реализира положителен оперативен резултат през целия прогнозен период. Свободният паричен поток е положителен само през първата година от периода, но през останалите години средствата по сметки го покриват многократно.

Доколкото рейтингът на община Варна е ограничен от рейтинга на България, благоприятно влияние върху него би могло да окаже евентуално повишение на държавния рейтинг, което обаче, с оглед на негативната перспектива към момента, оценяваме като малко вероятно.

Негативно отражение върху рейтинга на община Варна може да окаже силно свиване на собствените приходи, съществено забавяне в изпълнението на ключовите инфраструктурни проекти в общината, формиране на отрицателен оперативен резултат, както и натрупване на просрочени задължения. В отрицателна посока на рейтинга може да се отрази и значително влошаване на икономическите характеристики на предприятията в общината.

Основни финансови показатели в лева

(лева)	2014	2013	2012
Приходи за местни дейности, в т.ч.	136 067 510	121 833 818	108 727 443
Собствени приходи:	120 846 895	113 587 255	108 761 726
- данъчни приходи	70 045 641	63 169 330	59 041 698
- неданъчни приходи	50 801 254	50 417 925	49 720 028
Субсидии и трансфери за местни дейности	15 220 615	8 246 563	-34 283
Капиталови разходи	20 274 790	27 442 020	12 711 596
Оперативен резултат	24 088 599	24 332 738	14 346 820
Оперативен резултат преди лихви	25 651 385	26 200 443	16 936 756

БАКР - АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

**КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ****Община Варна**Кредитен рейтинг*: **BBB- / A-3**Перспектива: *Стабилна*Национален рейтинг: **AA (BG) / A-1+ (BG)**Перспектива: *Стабилна***3.6.2015г.**Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142тел.: (+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

(лева)	2014	2013	2012
Резултат от инвестиционна дейност	-5 386 652	-20 082 977	-8 261 314
Дефицит/излишък за местни дейности	18 701 947	4 249 761	6 085 506

Резюме на протокола от Рейтинговия комитет:

Членовете на Рейтинговия комитет разгледаха доклада за кредитен рейтинг на община Варна и обсъдиха факторите, определящи кредитния ѝ рейтинг в контекста на променената през юли 2014г. Методология за присъждане на кредитен рейтинг на община.

Предвид специфичния рисков профил на общината, както и състоянието на общата законова регулация на общините в България, базовият рейтинг¹ беше определен на ниво BBB+. Оценката на държавния риск на страната и степента му на влияние върху община Варна ограничиха присъдения дългосрочен кредитен рейтинг до BBB- и краткосрочен A-3.

Дългосрочният рейтинг по националната скала AA (BG) и краткосрочният A-1+ (BG) бяха присъдени въз основа на позиционирането на рейтинговите характеристики на общината в сравнителен план спрямо другите общини в България.

¹ Базовият рейтинг представлява междинна стъпка в определянето на кредитния рейтинг на общината съгласно приетата методология.



КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ
Община Варна
Кредитен рейтинг*: **BBB- / A-3**
Перспектива: *Стабилна*
Национален рейтинг: **AA (BG) / A-1+ (BG)**
Перспектива: *Стабилна*
3.6.2015г.

Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.: (+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

***Рейтингова история:**

Рейтингите в таблицата са присъдени по предходната Методология за присъждане на кредитен рейтинг на община и не са директно сравними с рейтингите, присъдени след влизането в сила на актуалната методология от юли 2014г.

	Първоначален рейтинг 01.08.2011г.	Актуализация 30.08.2012г.	Актуализация 10.05.2013г.	Мониторинг 29.10.2013г.	Актуализация 22.05.2014г.	Мониторинг 26.07.2014г.
Кредитен рейтинг на община Варна						
Дългосрочен рейтинг:	A-	A-	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+ (под наблюдение)
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	В развитие	Стабилна	Стабилна	-
Краткосрочен рейтинг:	A-1	A-1	A-2	A-2	A-2	A-2 (под наблюдение)